

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять другої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*

(4-5 червня 2026 р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять другої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(4 – 5 червня 2026 р., м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С. В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А. О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В. Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А. В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Шаповал Г. В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання факультету управління процесами перевезень Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Примаченко Г. О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

реалізації у 2024 - 2027 роках (Кабінет міністрів України) URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KR240821?an=1>

[2] Klaus Schwab, The Global Competitiveness Report World (Economic Forum) URL: [https://mcnstorage.blob.core.windows.net/media/emails/2025/2025%20Eight%20Competitiveness%20Report%20\(2\).pdf](https://mcnstorage.blob.core.windows.net/media/emails/2025/2025%20Eight%20Competitiveness%20Report%20(2).pdf)

[3] Економічні орієнтири 2026-2028 роки (Міністерство економіки, довідка Україна та сільського довідка): URL: <https://me.gov.ua/download/ad731854-99d4-4850-82bb-e854b712bc3b/file.pdf>

[4] Ernst & Young Global Shadow Economy Report Shadow exposed: estimates for the world and policy paths. EY Global Tax Insights, 2025.

[5] Transparency International. Corruption Perceptions Index 2025 (CPI-2025) / Індекс сприйняття корупції 2025. Берлін / Київ: Transparency International Ukraine. URL: <https://cpi.ti-ukraine.org/>

[6] The Ukraine Report 2025. Звіт Європейської Комісії щодо прогресу України у межах Пакету розширення ЄС. Брюссель, 2025.

[7] International Monetary Fund April 2019 URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/onlineannex22.pdf>

УДК 332.15:656.2(477)

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

THE ECONOMIC ACTIVITIES OF UKRAINE'S RAILWAY TRANSPORT: CHALLENGES AND PROSPECTS

A. I. Makhortov

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

A. I. Makhortov

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Залізниця посідає ключове місце в транспортній системі України. З початком повномасштабного вторгнення у 2022 р. вона взяла на себе основне навантаження з евакуації населення та забезпечення вантажопотоків. Водночас фінансово-господарський стан АТ «Укрзалізниця» (УЗ) виявив низку структурних диспропорцій, що потребують системного аналізу.

Вантажний сегмент у 2023 р. продемонстрував помітне пожвавлення: обсяги транспортування зросли до 148,4 млн т (+22,6% до попереднього року), а середньомісячний вантажопотік перевищив 12 млн т [1]. Разом з тим абсолютні показники залишаються майже вдвічі меншими за довоєнний рівень 2021 р. – передусім унаслідок руйнування вугільно-металургійної бази та пошкодження понад 20% колійної мережі [4].

Пасажи́рський напрям відновив кількість перевезених осіб до рівня 2021 р.: поїзди далекого сполучення обслуговували 25 млн пасажирів, у міжнародному сполученні – рекордні 2,1 млн осіб до країн ЄС [2]. Проте сегмент залишається хронічно збитковим: втрати 2023 р. – 12–14 млрд грн

[3], 2024 р. – вже 18 млрд грн [4]. Фінансовий результат УЗ у 2023 р. досяг +5,0 млрд грн, однак у 2024 р. змінився на –2,71 млрд грн, а за 9 міс. 2025 р. збиток сягнув 7,2 млрд грн [4].

Таблиця 1

Динаміка ключових показників АТ «Укрзалізниця» за 2021–2023 рр.

Показник	2021	2022	2023	Δ 23/22
Вантажні перевезення, млн т	314,0	121,0	148,4	+22,6%
Пасажири дальн. сполуч., млн осіб	25,0	17,0	25,0	+47,1%
Чистий фін. результат, млрд грн	+2,5	–9,6	+5,0	+14,6
Виручка від перевезень, млрд грн	75,2	75,1	92,6	+23,3%

Примітка. Складено автором на підставі [1; 2; 3].

Витрати на персонал поглинають близько 50% собівартості перевезень, тоді як продуктивність праці не відповідає рівню оплати [6]. Вантажний напрям досі позбавлений систем цифрового планування: операції з рухомим складом виконуються вручну, довгострокове планування відсутнє [6]. Модель перехресного субсидування залишається ключовою загрозою: 63% мережі УЗ у 2023 р. генерували понад 16 млрд грн сукупних збитків [7], а утримання малодіяльної інфраструктури щорічно обходиться компанії у мільярди гривень.

Таким чином, залізнична галузь України функціонує в умовах фінансового дисбалансу, загостреного воєнними втратами. Пошук резервів підвищення конкурентоспроможності залізниці має зосереджуватися всередині самої галузі. Основними напрямками є: впровадження цифрових систем планування вантажопотоків; раціоналізація малодіяльної інфраструктури; розмежування управлінського обліку за сегментами (вантажний/пасажирський) як основа для поетапного скасування крос-субсидування; програма підвищення продуктивності праці. Реалізація цих заходів дозволить стабілізувати тарифи і повернути вантажну базу на залізничні колії без додаткового фіскального навантаження.

[1] Кабінет Міністрів України. Протягом 2023 року Укрзалізниця перевезла 148,4 млн тонн вантажів. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/protiahom-2023-roku-ukrzaliznytsi-perevezeno-1484-mln-tonn-vantazhiv> (дата звернення: 15.05.2026).

[2] Forbes Ukraine. Укрзалізниця у 2023-му вийшла на 5 млрд грн прибутку. URL: <https://forbes.ua/news/ukrzaliznitsya-u-2023-mu-viyshla-na-5-mlrd-grn-pributku-08032024-19728> (дата звернення: 15.05.2026).

[3] Слово і Діло. Скільки пасажирів перевозить Укрзалізниця та які фінансові результати показує. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2024/07/11/infografika/suspilstvo> (дата звернення: 15.05.2026).

[4] Interfax Україна. Укрзалізниця: чистий збиток за 9 міс. 2025 р. — 7,2 млрд грн. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/economic/1118122.html> (дата звернення: 15.05.2026).

[5] Держстат України. Транспорт України 2023: стат. збірник. Київ, 2024. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2024/zb/10/zb_Trans_23.pdf (дата звернення: 15.05.2026).

[6] РБК-Україна. УЗ має працювати над покращенням вантажних перевезень. URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/uz-mae-pratsyuvati-pokrashchennyam-vantazhnykh-pereveznyh-1742212711.html> (дата звернення: 15.05.2026).

[7] Главком. Укрзалізниця вичерпала ресурс тарифних підвищень. URL: <https://glavcom.ua/economics/finances/ukrzaliznitsja-vicherpala-resurs-tarifnykh-pidvishchen-1090938.html> (дата звернення: 15.05.2026).

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

С. В. Панченко Трансформація залізничного транспорту України: логістична стійкість та європейська інтеграція в умовах воєнних викликів	3
В. Л. Дикань Інституційне забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні: виклики та перспективи	7
Yu. Prus Cluster approach to ensuring the protection of critical infrastructure objects	10
Л. М. Алексеєнко, О. І. Тулай Вплив управління публічними фінансами на розвиток індустріальних центрів: регіональний та міжнародний виміри	12
Е. Р. Бекіров Туризм як драйвер економічного зростання Дніпровського регіону: шляхи удосконалення	14
К. В. Гарькавенко Фінансові механізми повоєнного відновлення індустріальних центрів України в умовах глобалізації	16
Л. Л. Калініченко Цифрова трансформація промислових екосистем: нові архітектури індустріального розвитку	19
В. В. Коваль, І. М. Гончарова Новітні стандарти розвитку індустріальних парків України як чинник глобальної конкурентоспроможності	21
М. А. Мироненко, Т. І. Лисенко Розвиток індустріального центру в умовах глобальних викликів на прикладі міста Дніпра	23
М. Р. Новіцький Проблематика екологічної безпеки в умовах розвитку індустріальних центрів: системні виклики, технологічні ризики та стратегії модернізації	25

А. І. Махортов Господарська діяльність залізничного транспорту України: проблеми та перспективи	528
Т. В. Машошина, Е. В. Меренштейн Сучасні тенденції фінансування бізнес-проектів	530
Т. В. Машошина, О. М. Тройнікова Тенденції розвитку аудиту в сучасних соціально-економічних системах	531
Т. В. Машошина, О. М. Тройнікова Реформування податкової системи України в сучасних умовах	533
Г. В. Обруч, М. Д. Челомбітько Біржові інструменти інвестування в умовах цифровізації, AI- трейдингу та кіберризиків	535
О. П. Подра Нові компетенції лідера в епоху цифрових асистентів: управління синергією людського капіталу та інтелектуальних алгоритмів	537
Д. Ю. Почко, І. І. Галак Структурні трансформації на ринках праці країн східної Європи: навігація в умовах цифровізації та Порядку денного ЦСР	540
Н. В. Савчук Геоелектронна фрагментація та зміна парадигми індустріального розвитку: міждисциплінарний дискурс	542
О. В. Семенцова, Ю. О. Крихтіна Трансформація системи публічного управління України на заасадах digital governance в умовах війни	544
С. В. Сидоренко Людина в умовах четвертої промислової революції	546
О. М. Синіговець Сучасні рішення адаптації міжнародного бізнесу до умов пермакризи	548

МАТЕРІАЛИ
ДВАДЦЯТЬ ДРУГОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»

(4 – 5 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ)

Відповідальний за випуск А. В. Толстова

Підписано до друку 12 червня 2026 р.
Формат паперу 60x84 1/16. папір писальний.
Умовн.-друк. арк. **36,2**. Обл.– вид. арк. **36,8**.
Замовлення № Тираж 300. Ціна договірна

Видавництво УкрДУЗТу, свідоцтво ДК № 6100 від 21.03.2018 р.